

Thema: Openbaar bestuur

Wat speelt er in de gemeente volgens de gemeentesecretarissen

Actuele thema's en burgerparticipatie

22 februari 2023

Overheid in Nederland

INLEIDING EN RESPONSVERANTWOORDING

Een paar keer per jaar voert Invior – Overheid in Nederland een onderzoek uit op basis van onze Overheid in Nederland database die alle politieke ambtsdragers in Nederland bevat. Ditmaal hebben we de gemeentesecretarissen bevestigd naar onderwerpen die in hun gemeente hoog op de agenda staan. Ook is er gevraagd naar burgerparticipatie in hun gemeente.

RESPONS

In totaal hebben 45 gemeentesecretarissen de vragenlijst ingevuld. Dit bedraagt 15% van de aangeschreven gemeentesecretarissen. De maximale foutmarge bij deze steekproefgrootte bedraagt 15,4% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)*

METHODE

- ▶ Op 26 januari 2023 is een email gestuurd naar alle gemeentesecretarissen van Nederland met een link naar de online vragenlijst.
- ▶ 8 februari 2023 is een herinnering verstuurd aan alle niet-responderende gemeentesecretarissen.
- ▶ Alle gemeentesecretarissen hebben de vragenlijst anoniem kunnen invullen tot 13 februari 2023.

OVER DEZE RAPPORTAGE

In dit rapport zijn de resultaten visueel weergegeven, waarbij tekstueel duiding wordt gegeven. Percentages worden (vrijwel) altijd op hele cijfers afgerond. Door deze afronding kunnen kleine afwijkingen ontstaan, wanneer deze afgeronde percentages worden opgeteld. Een voorbeeld: 10,4% en 5,2% (afgerond 10% en 5%) tellen, niet afgerond, op tot 15,6%. Afgerond zou dit 16% zijn, terwijl 10% en 5% opgeteld uitkomen op 15%. Bij het analyseren van de resultaten wordt altijd uitgegaan van de niet afgeronde cijfers.

Vanwege het kleine aantal respondenten en de daarmee samenhangende relatief grote foutmarge is er in dit onderzoek voorzichtigheid geboden bij het doen van uitspraken en het generaliseren van resultaten.

Geslacht	Respons
Man	31%
Vrouw	14%

Provincie	Respons
Drenthe	4%
Friesland	2%
Gelderland	7%
Groningen	4%
Limburg	11%
Noord-Brabant	16%
Noord-Holland	13%
Overijssel	13%
Utrecht	9%
Zeeland	2%
Zuid-Holland	18%

*De foutmarge geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de statistische kans aan dat, bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, het resultaat van deze herhaalmeting binnen de foutmarge blijft.

1. ACTUELE THEMA'S

“Twee derde van de gemeentesecretarissen geeft aan dat het thema Bouwen en wonen de meeste aandacht krijgt binnen hun gemeente.”

Het thema Bouwen en wonen wordt met 64% het meeste genoemd in de Top 1 door gemeentesecretarissen, als het gaat over thema's die de meeste aandacht krijgen binnen de gemeente. Duurzame leefomgeving en energietransitie wordt daaropvolgende, met 7%, het vaakst genoemd in de Top 1.

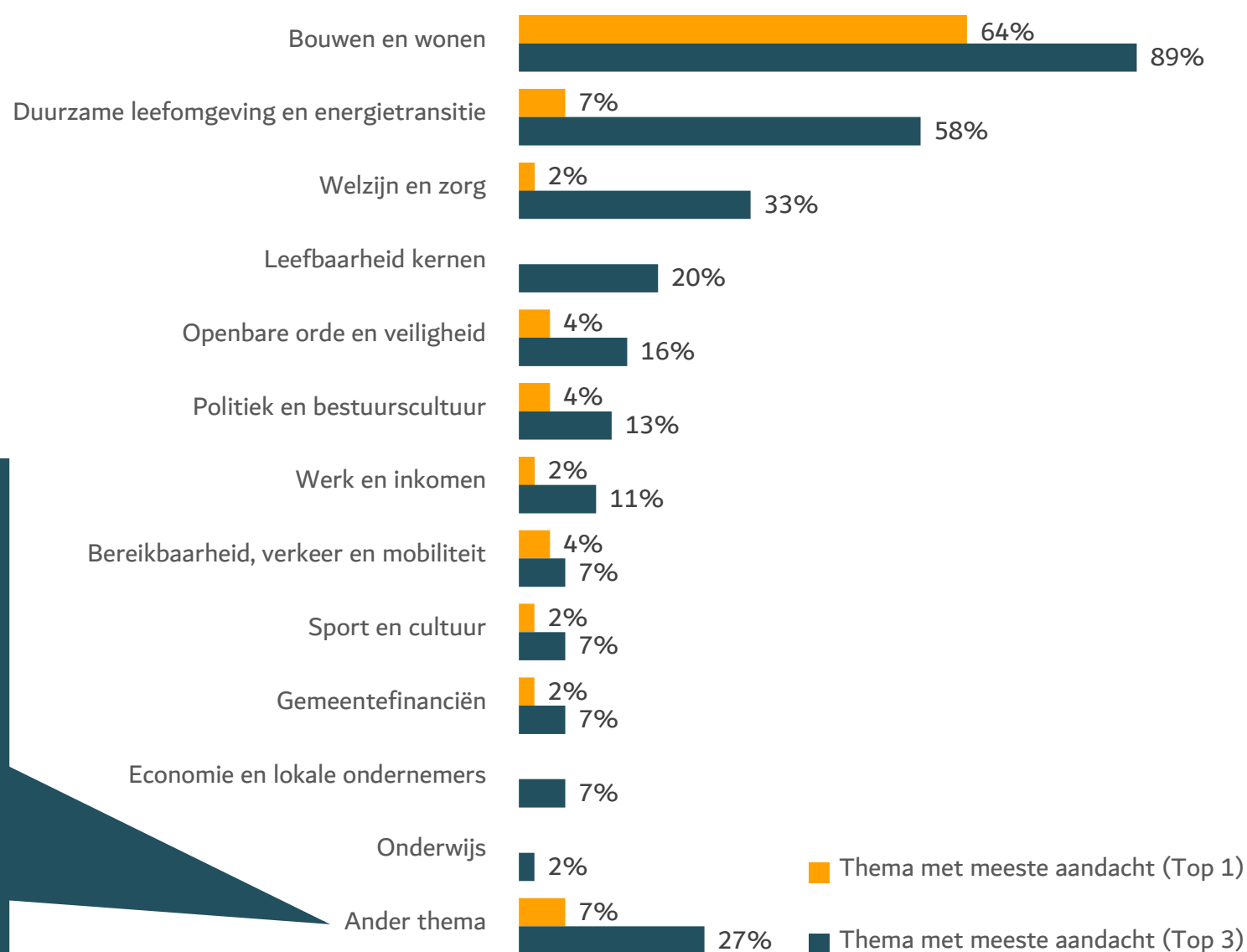
Ook in de Top 3 wordt het thema Bouwen en wonen het vaakst genoemd door de gemeentesecretarissen, met 89%. De thema's Duurzame leefomgeving en energietransitie (58%) en Welzijn en zorg (33%) staan op de tweede en derde plek in de Top 3.

Het thema Gezondheid wordt zowel in de Top 1 als in de Top 3 door niemand genoemd. Ook de opties Geen voorkeur en Weet niet zijn niet gebruikt.

Gemeentesecretarissen hebben ook de mogelijkheid gekregen om een ander thema aan te dragen bij de optie 'Ander thema'. Hieronder volgt een bloemlezing van de gegeven antwoorden.

De antwoorden zijn letterlijk overgenomen en kunnen dus taal- en spelfouten bevatten.

- 'migratieketen'
- 'opvang vluchtelingen'
- 'opvang asielzoekers en oekraïeners'
- 'Bestuurlijke toekomst gemeente'
- "Schiphol"
- 'Bedrijfsvoering / rechtmatigheid / organisatie'
- 'Dienstverlening (algemeen serviceniveau)'
- 'asielzoekers'
- 'armoede'
- 'Migratie'
- 'Landelijk gebied: NPLG'
- 'Status'
- 'organisatieontwikkeling en HRM'

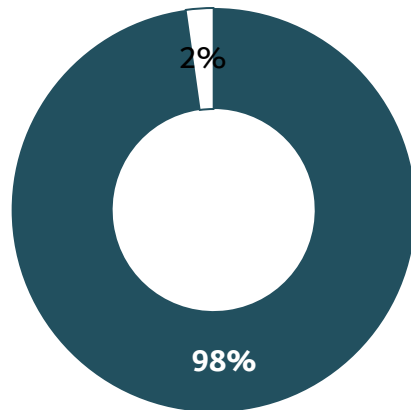

1. ACTUELE THEMA'S

Hieronder volgt een bloemlezing van de gegeven antwoorden op de vraag wat er speelt binnen het thema dat de meeste aandacht krijgt binnen de gemeenten van de gemeentesecretarissen.

De antwoorden zijn letterlijk overgenomen en kunnen dus taal- en spelfouten bevatten.

- ▶ *'Als gemeente zoveel mogelijk handelen in samenspraak met de samenleving'*
- ▶ *'armoede'*
- ▶ *'Bouwopgave, regionale samenwerking en implementatie omgevingswet'*
- ▶ *'Burgerparticipatie in de breedste zin van het woord'*
- ▶ *'De gehele combinatie van vitaal landelijk gebied. assielopvang, woningvoorraad en toekomst landelijk gebied.'*
- ▶ *'De slag om de schaarse ruimte / participatie'*
- ▶ *'Energiearmoede'*
- ▶ *'Gezondheid, overlast, beperking ontwikkeling gemeente'*
- ▶ *'grote nieuwbouwopgave komende 10 jaar / ook aandacht voor sociale woningbouw en specifieke doelgroepen'*
- ▶ *'hoe behouden we maatschappelijke voorzieningen die voor financiering fors afhankelijk zijn van de gemeentelijke overheid'*
- ▶ *'opdracht rijksoverheid opvang vluchtelingen'*
- ▶ *'Schaarste op de woningmarkt en de consequenties voor de verschillende groepen.'*
- ▶ *'te weinig geld en mensen, zorg staat onder druk'*
- ▶ *'toenemende druk op beschikbare capaciteit in de opvang vluchtelingen'*
- ▶ *'Uitbreiding kernen ten behoeve van woningbouw'*
- ▶ *'Versnelling woningbouw'*
- ▶ *'Vluchtelingenproblematiek'*
- ▶ *'Woningnood en de huisvesting van bijzondere doelgroepen.'*
- ▶ *'zorgen dat mensen door inflatie niet door het ijs zakken, hoe kunnen we versneld bouwen, hoe gaan we de transitie (energie, landelijk gebied) oppakken'*

■ Open antwoord gegeven

□ Weet niet

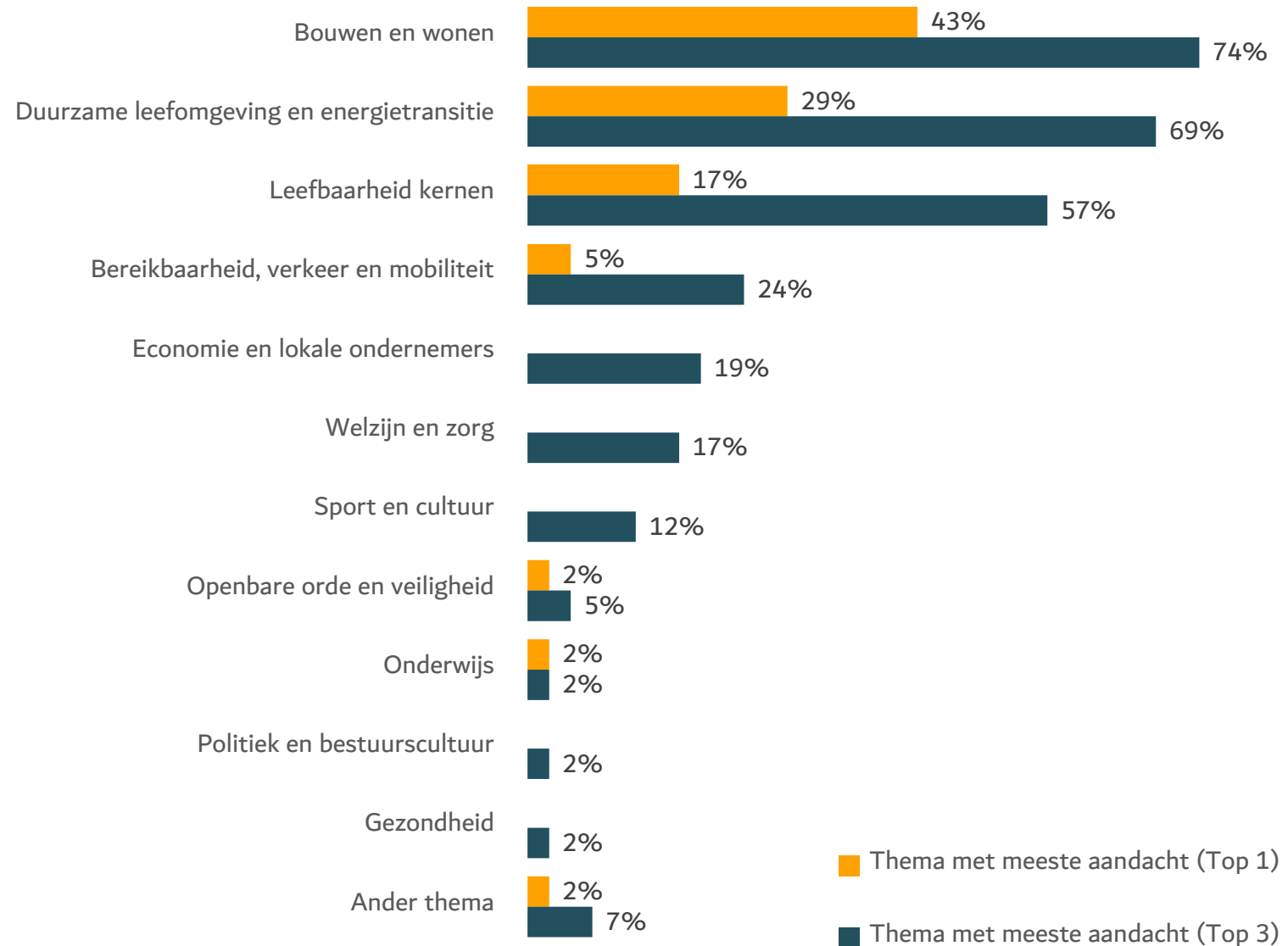
1. ACTUELE THEMA'S

“Bouwen en wonen het belangrijkste thema om inwoners bij te betrekken bij beslissingen in de gemeente.”

Het thema bouwen en wonen staat bovenaan in de Top 1 op de vraag bij welk thema de gemeentesecretarissen het belangrijk vinden om inwoners te betrekken bij beslissingen in hun gemeente. De thema's duurzame leefomgeving en energietransitie (29%) en leefbaarheid kernen (17%) worden ook vaker genoemd als belangrijkste thema.

In de top 3 doet zich een zelfde beeld voor. Bouwen en wonen staat met 74% bovenaan, gevolgd door duurzame leefomgeving en energietransitie (69%), leefbaarheid kernen (57%) en bereikbaarheid, verkeer en mobiliteit (24%).

De thema's werk en inkomen en gemeentefinanciën zijn zowel in de Top 1 als in de Top 3 door niemand van de gemeentesecretarissen gekozen. Van de opties geen voorkeur en weet niet is geen gebruik gemaakt.

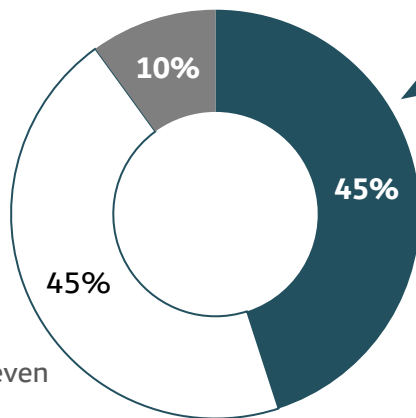

1. ACTUELE THEMA'S

Hieronder volgt een bloemlezing van de vragen die gemeentesecretarissen aan de inwoners van hun gemeente willen stellen over beslissingen die het komende half jaar actueel zijn.
De antwoorden zijn letterlijk overgenomen en kunnen dus taal- en spelfouten bevatten.

- ▶ *'Hoe ziet uw gemeente eruit in 2040 (wensbeeld)'*
- ▶ *'Wat zou u doen om de schaarste te verdelen? Zowel voor bouwen als voor leefbaarheid'*
- ▶ *'hoe draagt u bij aan de leefbaarheid van uw dorp?'*
- ▶ *'Welke wensen heeft u op het gebied van het vieren van oud en nieuw. En de mening op het gebied van de Energietransitie.'*
- ▶ *'Hoe denkt u over de ontstane politieke situatie in de gemeente'*
- ▶ *'wat vindt u belangrijk in uw omgeving'*
- ▶ *'op welke manier kunnen we samen werken aan een duurzame woon- en leefomgeving'*
- ▶ *'wat wilt u met deze gemeente?'*
- ▶ *'Hoe betrekken we in de participatie ook de voorstanders.'*
- ▶ *'enquête op dienstverlening, gemak, toegankelijkheid en bereikbaarheid van de organisatie'*
- ▶ *'wat hun bijdrage aan de energietransitie gaat worden'*
- ▶ *'welke regels rond vergunningen zijn in uw ogen overbodig?'*
- ▶ *'Hoe lossen we mobiliteitsvraagstukken op'*
- ▶ *'Hoe wilt u inbreng geven op de komende beslissingen?'*
- ▶ *'Waar ligt de kritische grens tussen toerisme (economie) en leefbaarheid'*
- ▶ *'hoe en waar bouwen voor de vluchtelingen'*

■ Open antwoord gegeven

□ Ik weet geen vraag

■ Weet niet

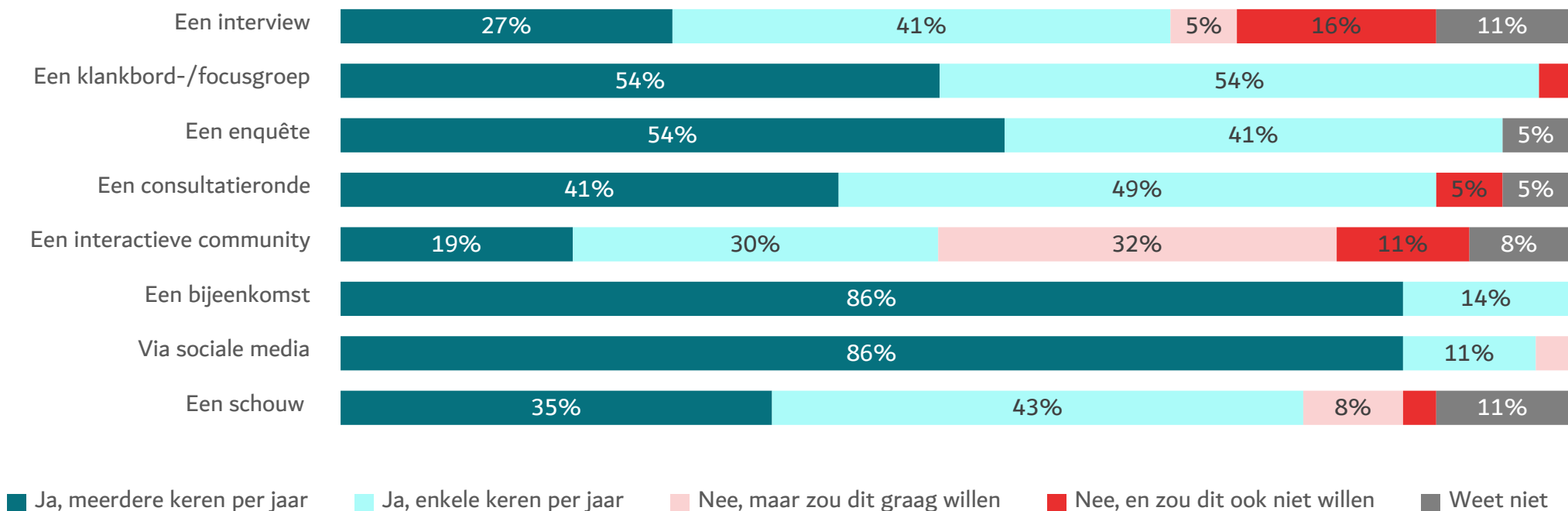

2. BURGERPARTICIPATIE

“Alle gemeentesecretarissen (100%) geven aan dat het organiseren van bijeenkomsten enkele/meerdere keren per jaar wordt ingezet om burgers te betrekken bij het maken van beleid.”

De gemeentesecretarissen geven aan dat een bijeenkomst organiseren, zoals themabijeenkomst, inspraakavond en/of wijkgesprek, en het inzetten van sociale media (beide 86%) meerdere keren per jaar worden ingezet in hun gemeente als vorm van burgerparticipatie om inwoners te betrekken bij het maken van beleid. Ook geven iets meer dan de helft van de gemeentesecretarissen aan dat een klankbord- en/of focusgroep (54%) en het uitzetten van een enquête (54%) meerdere keren per jaar worden ingezet om inwoners te betrekken bij het maken van beleid.

16% van de gemeentesecretarissen geeft aan dat het afnemen van een interview niet gebeurt in hun gemeente en dat ze dit ook niet zouden willen. Een interactieve community inzetten wordt door 11% van de gemeentesecretarissen aangegeven als een vorm van burgerparticipatie die in hun gemeente niet wordt ingezet en dat ze dit ook niet willen, 32% geeft aan dat deze vorm niet in hun gemeente wordt ingezet maar dat ze dit wel graag zouden willen.

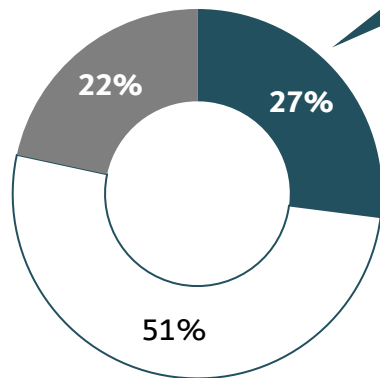

2. BURGERPARTICIPATIE

Opvolgend op de voorgaande vraag is er aan de gemeentesecretarissen gevraagd of er nog een andere vorm van burgerparticipatie wordt ingezet in hun gemeente. Hieronder volgt een bloemlezing van de gegeven antwoorden. De antwoorden zijn letterlijk overgenomen en kunnen dus taal- en spelfouten bevatten.

- ▶ *'Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van een Burgerberaad.'*
- ▶ *'wijkdeals.'*
- ▶ *'Inzet kinderburgemeester.'*
- ▶ *'ontwikkelen aanpak wijk- en dorpsgericht werken / samenwerking tussen gemeente, inwoners en organisaties'*
- ▶ *'Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld worden periodiek betrokken bij de uitvoering van de toekomstvisie en de daarmee samenhangende ontwikkelpaden.'*
- ▶ *'Wijk- en dorpsraden , Adviesraden'*
- ▶ *'Burgerpanel. En in voorbereiding burgerberaad'*
- ▶ *'dorpsgesprekken elke vier maanden (20 kernen)'*
- ▶ *'Creatieve werksessies met inwoners samen'*
- ▶ *'pop up cafe, mobiele koffiebar'*

- Ja
- Nee
- Weet niet

5. Wordt er in uw gemeente nog een andere, niet benoemde, vorm van burgerparticipatie ingezet?
5.1. Welke vorm is dit en kunt u deze kort beschrijven?

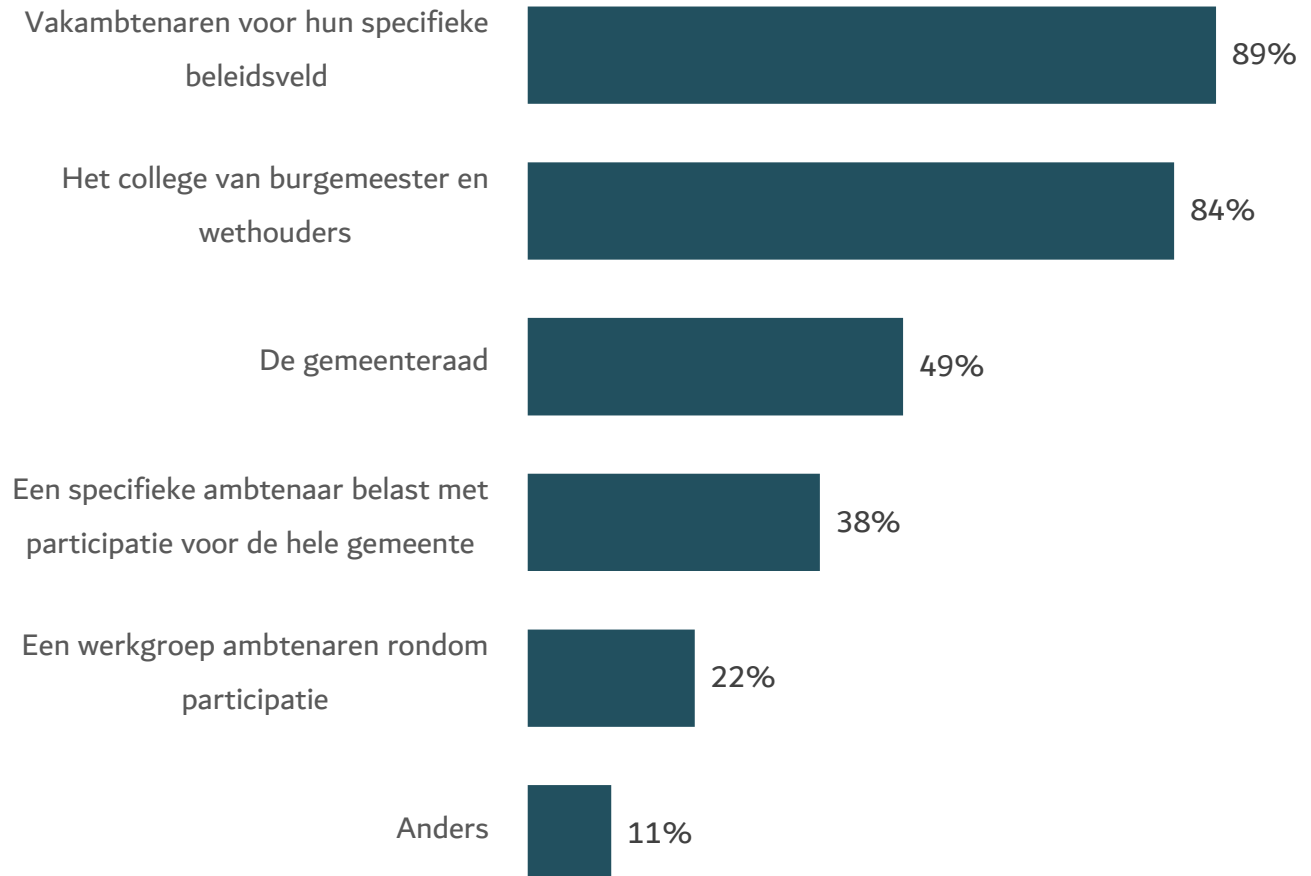
2. BURGERPARTICIPATIE

“Vakambtenaren zijn voor hun specifieke beleidsveld het meest verantwoordelijk om inwoners te betrekken bij beslissingen in de gemeente.”

De gemeentesecretarissen geven aan dat de verantwoordelijkheid binnen hun gemeente om inwoners te betrekken bij beslissingen voornamelijk ligt bij vakambtenaren voor hun specifieke beleidsveld (89%) en bij het college van burgemeester en wethouders (84%).

Een werkgroep ambtenaren rondom participatie wordt met 22% het minst vaak aangegeven als het gaat om waar de verantwoordelijkheid ligt voor het betrekken van inwoners bij beslissingen.

Bij de antwoordcategorie ‘anders’ zijn door de gemeentesecretarissen ook nog ‘Team gebiedsmakelaars’ en ‘Team communicatie’ toegevoegd aan de lijst met verantwoordelijke binnen de gemeente om inwoners te betrekken bij beslissingen in de gemeente.

3. OVERHEID IN NEDERLAND EN PROJECTTEAM

OVERHEID IN NEDERLAND

Inviator beheert een up-to-date database (genaamd Overheid in Nederland) met beleidsbepalers in Nederland waardoor wij snel en efficiënt de landelijk/regionale meningen kunnen peilen over relevante (politieke) vraagstukken.

Overheid in Nederland is sinds 2011 actief in onderzoeken onder gekozen en benoemde bestuurders in Nederland. Overheid in Nederland beheert daarvoor een databestand van alle gekozen en benoemde bestuurders van het kabinet, de Staten-Generaal, de Waterschappen, de provincies en de gemeenten. Ook beschikt Overheid in Nederland over een personenregister van leidinggevende ambtenaren bij de diverse overheden.

Onderzoeks- en participatiebureau Inviator is in staat om alle politici in Nederland te benaderen. Dus alle raadsleden, alle wethouders, alle burgemeesters, alle Statenleden, alle gedeputeerden, alle CdK's, alle Kamerleden, alle waterschapsbestuurders en alle topambtenaren waaronder algemeen directeuren, secretarissen en griffiers. Daarnaast doen we periodiek onafhankelijk onderzoek naar opvattingen zoals die leven binnen alle overheidslagen in Nederland. Inviator maakt gebruik van de overheidsdatabase Overheid in Nederland (overheidspanel) en heeft dankzij het brede netwerk de beschikking om onderzoek uit te zetten onder lokale inwonerspanels en een landelijk dekkend bedrijvenpanel.

Voor meer informatie, neem een kijkje op de website van [Overheid in Nederland](#).

PROJECTTEAM

Hanneke Laarakker

Consultant

Veelzijdig, ondernemend, klantgericht, gedreven; kijkt altijd met een brede blik.

 085 486 01 07

 hanneke@invior.nl

Emanuelle van den Goor

Researcher

Analytisch, doelgericht, georganiseerd en onderzoekend; tovert data graag om in mooie figuren en grafieken.

 085 486 01 17

 emanuelle@invior.nl

4. INVIOR

Invior biedt onafhankelijk advies en projectbegeleiding rondom (participatie)beleid. We begeleiden opdrachtgevers in drie fasen van het participatieproces.

Inzicht – Door onderzoek te doen verzamelen we betrouwbare informatie.

Visie – De opgehaalde inzichten vertalen we naar een gedragen beleidsmatig advies, maar het liefst daarbij ook een participatiebeleid om nu, en in de toekomst, belanghebbenden betrokken te houden.

Organisatie – Vervolgens helpen we met het implementeren van dit beleidsadvies.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers geloven in gemeenschap; een zo breed mogelijke groep moet kunnen meedenken en meepraten over lokale maatschappelijke vraagstukken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers/ bestuurders/ politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

Invior
Herstraat 20
5961 GJ Horst

www.invior.nl
advies@invior.nl
085-4860100

Invior is lid van MOA.

Op bijvoorbeeld www.TipSittardGeleen.nl, www.TipVenlo.nl of www.TipWaalwijk.nl kunnen inwoners een aanmeldingsformulier invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen. De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of ze meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

De Tip-Burgerpanels zijn gemeenschapspanels, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgersraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan advies@invior.nl. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale onderzoeken. Of wilt u ook graag eens met ons sparren over een onderzoek of participatietraject? Neem dan nu contact met ons op!